

Zbiór karny

Stan prawny
na 13 sierpnia 2018 roku

plus

2018

Najnowsze
zmiany!

Kodeks karny

Kodeks postępowania karnego

Kodeks karny wykonawczy

Kodeks karny skarbowy

Kodeks wykroczeń

Kodeks postępowania w sprawach
o wykroczenia

Postępowanie w sprawach nieletnich

■ Świadek koronny

■ Ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego
i świadka

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych
za czyny zabronione pod groźbą kary

Opłaty w sprawach karnych

Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi

Przeciwdziałanie narkomanii

Wolters Kluwer

12. WYDANIE

Zbiór karny

plus

Stan prawny
na 13 sierpnia 2018 roku

.....
Kodeks karny

.....
Kodeks postępowania karnego

.....
Kodeks karny wykonawczy

.....
Kodeks karny skarbowy

.....
Kodeks wykroczeń

.....
Kodeks postępowania w sprawach
o wykroczenia

.....
Postępowanie w sprawach nieletnich

.....
■ Świadek koronny

.....
■ Ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego
i świadka

.....
Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych
za czyny zabronione pod groźbą kary

.....
Opłaty w sprawach karnych

.....
Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi

.....
Przeciwdziałanie narkomanii
.....

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Wolters Kluwer

12. WYDANIE, Warszawa 2018

Stan prawny na 13 sierpnia 2018 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Kinga Zajac

Opracowanie redakcyjne
Wolters Kluwer Polska

Łamanie
Violet Design Wioletta Kowalska

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych
Agnieszka Tchórznicka

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8160-049-1
12. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI OGÓLNY*

KODEKS KARNY	1–206
Przepisy wprowadzające Kodeks karny	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks karny (wyciągi)	
KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO	1–474
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks postępowania karnego (wyciągi)	
Ustawa z 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 437 ze zm.) (wyciąg)	
KODEKS KARNY WYKONAWCZY	1–268
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks karny wykonawczy (wyciągi)	
Ustawa z 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. poz. 428) (wyciąg)	
KODEKS KARNY SKARBOWY	1–144
Przepisy wprowadzające Kodeks karny skarbowy	
KODEKS WYKROCZEŃ	1–84
Przepisy wprowadzające Kodeks wykroczeń	
KODEKS POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O WYKROCZENIA	1–98
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	
POSTĘPOWANIE W SPRAWACH NIELETNICH	1–74
ŚWIADEK KORONNY	5–18
OCHRONA I POMOC DLA POKRZYWDZONEGO I ŚWIADKA	19–32

---

* Szczegółowe spisy treści znajdują się w zakładkach.

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	5–24
Opłaty w sprawach karnych	25–32
Wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi	33–102
Przeciwdziałanie narkomanii	103–228

Kodeks karny

SPIS TREŚCI

KODEKS KARNY

ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.

(tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.)

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział I.	Zasady odpowiedzialności karnej (art. 1–12)	7
Rozdział II.	Formy popełnienia przestępstwa (art. 13–24)	10
Rozdział III.	Wyłączenie odpowiedzialności karnej (art. 25–31)	13
Rozdział IV.	Kary (art. 32–38)	15
Rozdział V.	Środki karne (art. 39–43c)	17
Rozdział Va.	Przepadki i środki kompensacyjne (art. 44–52)	23
Rozdział VI.	Zasady wymiaru kary i środków karnych (art. 53–63)	28
Rozdział VII.	Powrót do przestępstwa (art. 64–65)	32
Rozdział VIII.	Środki związane z poddaniem sprawcy próbie (art. 66–84a)	33
Rozdział IX.	Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych (art. 85–92a)	41
Rozdział X.	Środki zabezpieczające (art. 93–100)	44
Rozdział XI.	Przedawnienie (art. 101–105)	48
Rozdział XII.	Zatarcie skazania (art. 106–108)	49
Rozdział XIII.	Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione za granicą (art. 109–114a)	50
Rozdział XIV.	Objaśnienie wyrażeń ustawowych (art. 115)	53
Rozdział XV.	Stosunek do ustaw szczególnych (art. 116)	58

CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA

Rozdział XVI.	Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne (art. 117–126c)	59
Rozdział XVII.	Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (art. 127–139)	64
Rozdział XVIII.	Przestępstwa przeciwko obronności (art. 140–147)	68
Rozdział XIX.	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148–162)	70
Rozdział XX.	Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu (art. 163–172)	75

Rozdział XXI.	Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (art. 173–180a)	78
Rozdział XXII.	Przestępstwa przeciwko środowisku (art. 181–188)	81
Rozdział XXIII.	Przestępstwa przeciwko wolności (art. 189–193)	84
Rozdział XXIV.	Przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania (art. 194–196)	87
Rozdział XXV.	Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197–205)	87
Rozdział XXVI.	Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (art. 206–211a)	91
Rozdział XXVII.	Przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej (art. 212–217a)	93
Rozdział XXVIII.	Przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (art. 218–221)	95
Rozdział XXIX.	Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 222–231b)	97
Rozdział XXX.	Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (art. 232–247a)	102
Rozdział XXXI.	Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum (art. 248–251)	108
Rozdział XXXII.	Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu (art. 252–264a)	110
Rozdział XXXIII.	Przestępstwa przeciwko ochronie informacji (art. 265–269c)	115
Rozdział XXXIV.	Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów (art. 270–277d)	118
Rozdział XXXV.	Przestępstwa przeciwko mieniu (art. 278–295)	122
Rozdział XXXVI.	Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu (art. 296–309)	127
Rozdział XXXVII.	Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi (art. 310–316)	133
CZĘŚĆ WOJSKOWA		
Rozdział XXXVIII.	Przepisy ogólne dotyczące żołnierzy (art. 317–337)	136
Rozdział XXXIX.	Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej (art. 338–342)	140
Rozdział XL.	Przestępstwa przeciwko zasadom dyscypliny wojskowej (art. 343–349)	142
Rozdział XLI.	Przestępstwa przeciwko zasadom postępowania z podwładnymi (art. 350–353)	143
Rozdział XLII.	Przestępstwa przeciwko zasadom obchodzenia się z uzbrojeniem i uzbrojonym sprzętem wojskowym (art. 354–355)	144

Rozdział XLIII.	Przestępstwa przeciwko zasadom pełnienia służby (art. 356–357)	145
Rozdział XLIV.	Przestępstwa przeciwko mieniu wojskowemu (art. 358–363) ..	146
* * *		
Wykaz aktów zmieniających Kodeks karny		148
* * *		
Przepisy wprowadzające Kodeks karny – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 88, poz. 554 ze zm.)		154
Rozdział I.	Przepisy ogólne (art. 1–7)	154
Rozdział II.	Przepisy karne (art. 8–9)	174
Rozdział III.	Zmiany w przepisach obowiązujących (art. 10)	174
Rozdział IV.	Przepisy przejściowe i końcowe (art. 11–18)	174
* * *		
Wykaz aktów zmieniających Przepisy wprowadzające Kodeks karny		177
* * *		
Ustawa z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz.U. Nr 132, poz. 1109) (wyciąg)		178
Ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 40, poz. 227 ze zm.) (wyciąg)		179
Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 396) (wyciąg)		181
Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 541 ze zm.) (wyciąg)		187
Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz.U. poz. 189) (wyciąg)		188
* * *		
Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu karnego		189

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1997 r.

KODEKS KARNY

(tekst pierwotny Dz.U. Nr 88, poz. 553; tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 2204;
zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 20, poz. 305, poz. 663)

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział I

Zasady odpowiedzialności karnej

Struktura czynu zabronionego. Warunki odpowiedzialności

Art. 1. § 1. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

§ 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Przestępstwa skutkowe z zaniechania

Art. 2. Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny, szczególny obowiązek zapobieżenia skutkowi.

Zasada humanitaryzmu

Art. 3. Kary oraz inne środki przewidziane w tym kodeksie stosuje się z uwzględnieniem zasad humanitaryzmu, w szczególności z poszanowaniem godności człowieka.

Zasady stosowania ustawy karnej

Art. 4. § 1. Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy.

§ 2. Jeżeli według nowej ustawy za czyn objęty wyrokiem nie można orzec kary w wysokości kary orzeczonej, wymierzoną karę obniża się do wysokości najsurowszej kary możliwej do orzeczenia na podstawie nowej ustawy.

§ 3. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zagrożony karą pozbawienia wolności, wymierzoną karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu zamienia się na grzywnę albo karę ograniczenia wolności, przyjmując że jeden miesiąc pozbawienia wolności równa się 60 stawkom dziennym grzywny albo 2 miesiącom ograniczenia wolności.

§ 4. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zabroniony pod groźbą kary, skazanie ulega zatarciu z mocy prawa.

Zasada terytorialności

Art. 5. Ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Czas i miejsce popełnienia czynu zabronionego

Art. 6. § 1. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany.

§ 2. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić.

Kwalifikacja przestępstw. Zbrodnia i występki

Art. 7. § 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.

Zasada ustalania strony podmiotowej

Art. 8. Zbrodnię można popełnić tylko umyślnie; występki można popełnić także nieumyślnie, jeżeli ustawa tak stanowi.

Strona podmiotowa czynu. Umyślność i nieumyślność

Art. 9. § 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

§ 3. Sprawca ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu zabronionego, jeżeli następstwo to przewidywał albo mógł przewidzieć.

Zdolność wiekowa odpowiedzialności karnej

Art. 10. § 1. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 orzeczona kara nie może przekroczyć dwóch trzecich górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisane sprawcy przestępstwo; sąd może zastosować także nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 4. W stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają.

Oddawany do rąk Czytelników zbiór przepisów obejmuje:

**K.K., K.P.K., K.K.W., K.K.S., K.W., K.P.W., U.P.S.N., U.Ś.K., U.O.P.P.Ś.
oraz U.O.P.Z., U.O.K., U.W.T.P.A., U.P.N.**

K.P.K. – uwzględniono wyrok Trybunału Konstytucyjnego, K 12/15, dotyczący dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia odnoszącego się do oskarżyciela posiłkowego.

K.K.W. – zmiany wynikają z wyposażenia Służby Więziennej w nowe kompetencje do wykonywania zadań w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego, a także z potrzeby poprawy funkcjonalności urzędzeń związanych z dozorem mobilnym.

K.K.S. – znowelizowane przepisy sankcjonują niewywiązywanie się lub nienależyte wywiązywanie się z obowiązków płatniczych i informacyjnych przez komorników sądowych.

K.P.W. – ostatnia zmiana wynika z wprowadzenia przepisów

uniemożliwiających w postępowaniu sądowym odmowę wyznaczenia obrońcy lub pełnomocnika z urzędu z powodu skorzystania przez wnioskującego z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

U.P.N. – nowelizacja wynika z konieczności wdrożenia działań ograniczających zjawisko wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, w tym przyjęcia przez Unię Europejską rozwiązań prawnych umożliwiających objęcie tych substancji procedurą oceny zagrożenia na poziomie Unii Europejskiej i procedurą poddania danej substancji środkom kontroli i sankcjom karnym takim samym jak przewidziane w prawie krajowym wobec substancji psychotropowych (narkotyków).

Skorowidze do ustaw oraz tytuliki towarzyszące poszczególnym artykułom ustaw znacznie ułatwiają korzystanie ze zbioru.

Zmiany, które weszły w życie między 26 kwietnia 2018 r. a 13 sierpnia 2018 r., oznaczono tekstem **pogrubionym**, natomiast wszystkie zmiany, które wejdą w życie po 13 sierpnia 2018 r., oznaczono tekstem **pogrubionym i mniejszą czcionką**.

Cena 79 zł
(w tym 5% VAT)

ISBN 978-83-8160-049-1

9 788381 600491

Zamówienia:
infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788381600491 W12P01